Az 1. ábrán megrajzoltuk a megszerkesztettnek képzelt $ABCD$ rombuszt.

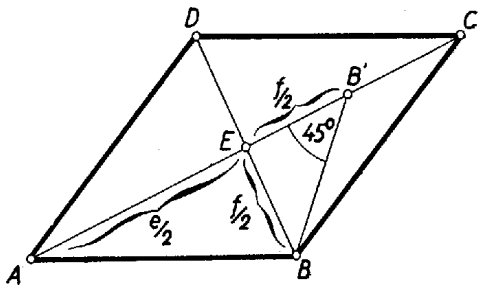

1. ábra

A rombusz egyik oldala és az átlók által alkotott AEB derékszögű háromszögből ismert az átfogó: $\frac{k}{4}$, és ismert a két befogó összege: $\frac{e+f}{2} = \frac{u}{2}$. Kérdés, hogyan lehet ebből az AEB derékszögű háromszöget megszerkeszteni.

Mérjük rá pl. a rövidebb félátlót, EB-t a hosszabbik meghosszabbítására. Az így kapott $AB'B$ háromszögből ismert két oldala: $\frac{k}{4}$ ill. $\frac{u}{2}$, és a $B'\sphericalangle = 45°$.

A szerkesztést ezek után a következő módon végezhetjük legegyszerűbben (2. ábra): Egy $AB' = \frac{u}{2}$ hosszúságú szakaszra B' végpontjában 45°-os szöget mérünk, majd az A pontból a másik szögszárat $\frac{k}{4}$ sugartú körívvel metsszük el, majd a B (és a B_1) metszéspontból merőlegest bocsátunk AB'-re, az így keletkező ABE és AB_1E_1 háromszögek felelnek meg a feladat követelményeinek. A rombusz csúcsait ezután pl. úgy kaphatjuk, hogy az E csúcsra tükrözzük a háromszög másik két csúcsát.

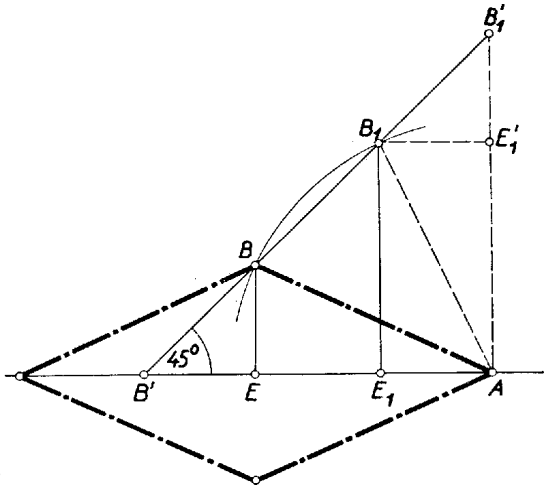

2. ábra

Csak látszólagos, hogy két megoldást kaptunk, mert belátható, hogy a kettő egybevágó. Állítsunk ugyanis AB'-re A-ban merőlegest, ez a $B'B$ egyenest olyan B_1' pontban metszi, amelyre $AB_1' = AB'$. B_1-ből AB_1'-re a B_1E_1' merőlegest bocsátva az ABE és AB_1E_1' háromszögek egymás tükörképei az $AB'B_1'$, háromszög szimmetriatengelyére nézve, AB_1E_1' és AB_1E_1 pedig egybevágók.

A feladat megoldhatóságának feltétele, hogy az A középpontú körívnek legyen a végpontoktól különböző közös pontja a $B'B_1'$ szakasszal, azaz hogy

$$AB' > AB \geq \frac{\sqrt{2}}{2}AB', \qquad \text{tehát} \qquad \frac{u}{2} > \frac{k}{4} \geq \frac{\sqrt{2}u}{4},$$

vagy

$$\sqrt{2}u \leq k < 2u.$$

A $k = \sqrt{2}u$ esetben speciális rombuszt: négyzetet kapunk. A $k = 2u$ esetben egy egyenesszakasszá lapul a rombusz.

Halász Gábor (Bp. II., Rákóczi g. II. o. t.)